

השותפין פרק ראשון בבא בתרא

עין משפט נר מצוה

ו.

בבא מ"י פ"ו מהל' טוען
הל' ו' ופ"ו הלכה ה'
סמך ע"ן כ"ט ט"ו ע"מ
ס"ט ע"ט ט"ו ע"י
ל' ב' מ"י פ"ו הל' ג'
סמך ע"ט ט"ו ע"מ ע"ט
ספ"ק א' ובה"ש
ל' ג' ד' מ"י פ"ג מהל'
שנכנס הל' א' סמך ע"ן
פ"ט ט"ו ע"מ ע"מ ס"י ק"ט
ספ"ק י'
ל' ג' מ"י פ"ו מהל' ט"ו ע"ט
ז' ד' ח' מ"י פ"ו הל' ו'
ט"ו ע"ט ע"ט ספ"ק י'

ואמר לו פרעתיך בזמני אמאי לא בו'. הוה מזלי לשנויי הא דקמני
בחזקת שלא נתן היינו צתוך זמנו או צומנו ואמר פרעתיך
צתוך הזמן דליכא מינו דפרעתי לעיל אבל לאחר זמנו הוה בחזקת
שנתן דבמקום חזקה אמרינן מה לי לשקר אך ניחא ליה לשנויי
התס מימר אמר מי יימר דמחייבי לי
רצנן דלא תיקשי נמי לאכיז ולרצא:
ב"ר האומר לא צויתי באומר בו'.
הקשה ה"ר יצחק מה נריך כאן
לטעם כל האומר בו' הא ודאי כיון
שכבר הודה מו לא מהימן לומר שלא
לוח דבשלמא בשבועות (דף מהל'
וע"ט ד"ה כל) נריך להאי טעמא
שאומר לו מנה לי צידך והלה אומר
לדע"מ ואמו עדים ואמרי להאי שלוח
ופרע השתא הא דקמני רצנן דלא
מהימני והא דקמני (ט) פרע לא
מהימני דהא איהו קמכחיש לכו דלמר
לא לוימי והאומר לא לוימי כאומר
לא פרעמי דמי אבל ההא לא נריך
כלל ואומר ר"י דאזכרין לאשמועינן
דלא מזי למימר האומר לא לוימי
לא שלא לוח כלל אלא כלינו לא לוימי
לפי שפרעתי קמ"ל דכילנו אומר לא
פרעמי נדהיא: **סמך אפ"ה סמך**
אפ"ה. האי לפלגא איירי צין לזוכר
צין לגובה: **ו' ומודה רב הונא**
בקרנא ורופתא. מפרש ר"ת קרנא
להיכר שלא יאריך החומה יותר שצוק
אוחו כותל שסמך (ט) כייפיה לקרנא
כלפי כותלו של חצירו ורופתא הוה
היכר שלא יגביה הכותל יותר כגון
שעשה היכר צרפא החומה לפי
שיפלו הגשמים מחוץ לחומה ולא ישהו
שם ומודה רב נתמן בצפירוח היא היכר
שיאריך עדיין הכותל שצוק חוץ
החומה אינו שזא אלא אפ"ה ארבע
ואחת שזקעת דודאי עדיין ארבענו
ואקבעתא דכשורי היינו שעשה מקום
הנחת ראשי קורות דמוכח שסופו
להגביה עד שיעור גובה" ע"ה:

או דילמא. כיון דמוחזק לן דאין אלס פורע צתוך זמנו לא אמרינן
במקום דליכא חזקה דמרעיה לדבוריה מה לי לשקר וליהמונהו:
אמר לו הין. ובפני עדים: אין לך ציד. מפרש ואזיל מאי היא:
לא היו דברים מעולם. הלכך חייב לשלם שהרי יש עדים שהודה
לו צפניהם וכיון דלמר לא לוימי
מודה הוא שלא פרע עמך לא שאינו
לוח אינו פורע הלכך כאלו לא פרעתי
דמי דאילו אמר פרעתי נתמן אפילו
לוח צפני עדים דקי"ל בשבועות
(דף מהל' המלוה את חצירו בעדים
אין נריך לפרועו בעדים: סמך לפלגא.
שלא היה כותל חדש ארוך ככותל הראשון
אלא צפניו או גובהו לא הגיע לגובהו
של הראשון: סמך וכולה. חייב לימן
לו חלקו ככותל הראשון כלינו סמך
כותל שני כנגד כל הראשון דכיון
דהתחיל סופו לגמור וימן תקרה וימן
אע"פ שלא נתן עליו את התקרה
(ו) נותן מיד: מוס'. ויעשה עליות
ע"ג תקרה ויטכרן לו כותל שהגביה
חצירו. ע"כ: ומודה רב הונא
צקנא ורופתא. חצירו שצוקן
זוית. לופתא חצירו רבי שהיה סמך
ציתו של ראובן דצוק לכותל זה שצין
שמי חצרות ולאחר זמן נמלך ראובן
זה וחיבר צין מועט צקן זוית של
סוף ציתו וצליטת הצין משושה כנגד
מקלט ארוך הכותל המגדיל צין
החצרות מודה רב הונא דלמאי דלא
סמך לו סמך שאין צין מה שצו
לימשך (ט): ומודה רב נתמן בצפירוח
ובאקבעי כשורי. לענין גובה דקאמר
רב נתמן דלמאי דלא סמך לא סמך
מודה הוא שאס עשה ככותל שסמך
מקום הנחת ראשי קורות עלייה על
פני כולה סופו להגביה עוד כשיעור
גובה עלייה וניחא ליה גובהו דכריתא.
ראשון ונתן חלק צנל גובהו: אפ"ה.
עך ארוך ועב שיתון על פני כל ארוך
הכותל להניח עליו ראשי קורות ומגין
עליהם שלא ירקצו מחמת ליחלוח
הכותל ובלשון משנה קרי מלטיסין.)
ומי שאין לו (ט) עך עב עושה חורים
ככותל ונתן נכרים קטנים למעלה
ולמטה וללדנין ומיני צתוכו ראשי
קורות ויינו אקבעתא דכשורי: צי
כיון לא הוה חזקה. שמעון שהגביה
כותל החולק בחצר למעלה מד' אמות
ועשה צו חלונות לזד ראובן להנחת

(א) שבועות לה: (ב) ט' מהל' ע"ן
מכוח מהל' (ג) ונע"ן ע"ן
לפני הארץ חזקת נכ"י סוף ע"ן
(ד) ונ"י צ"ק סוף: (ה) לפי
המש"א דה"ל

גליון הש"ס

גמרא ועבד ליה חשולב.
מלשון הכתוב וטמנתם כמלש
(וימיה מ"ג ט'): רש"י ד"ה
חזיק להודיע בו' בגון
שעומק הוא מבר ל' ע"י
לקמן דף כ"ט ע"א מוס' ד"ה
הא:

הגהות הב"ח

(א) גמ' דלמר ליה פרעתיך
מתוך: (ב) שם ומודה רב
נתמן בצפירוח ובאקבעתא
דכשורי אמר רב נתמן
כי כיון לא הוה חזקה
ואפ"ה דרובתא ביה הימני
דלמאי ליה אמינא לא
מפייסת: (א) שם ואמר
רב נתמן חזיק להודיע
לא חזיק לכשורי לכשורי
חזיק להודיע רב יוסף
אמר חזיק להודיע חזיק
לכשורי דאמר אמר
ר"נ אפי' חזיק לכשורי
לא חזיק להודיע חזקה
לדמאי אמר רב נתמן חזיק
להודיע כלינו וצ"ע צ"ע
באפ"ה וע"פ פ"י המוש"ק
יוסף: (ד) רש"י ד"ה סמך
לכולה וי' את התקרה עדיין
נותן מיד: (ה) ד"ה ומודה
רב הונא וי' למשך אפ"ה
המ"ד: (ו) ד"ה חזקה וי' אומר
וי' ומי שאין לו ארוח ע"ן
(ז) ד"ה חזקה וי' חזקה
לפי מפיסת וי' חזקה
ומעוהו ומפיסת וי' ולא
אזכרין: (ח) רוב' ד"ה כל
והי שפרע לא מהימני וי'
דלא מזי למימר הא דאמר
לא לוימי לא שלא לוימי כלל:
(ט) ד"ה ומודה רב נתמן
עושה כפיהו לקרנא ע"ה
כרנא החומה כמו שרגילים:

מוסף תוספות

א. ולא נחלקו אלא
כשהיה סוף בנינו שיהו.
שע"מ"ק בשם רמב"ם.

רבינו גרשום

והלה אומר לפני עדים
הן. אין לך בידו מעולם
חייב הוהיל הודיהו רב
מפיקינן: פרעתיך בזמני.
באותו [היום] שתבעו.
אלמא דבמקום חזקה לא
אמרי מה לי לשקר. לא
לעולם בעלמא אמרי מה
לי לשקר והכא כי אמר ליה
אין אין לך בידו מעולם
אין חייב לאו זמן נתן
זמן איכא הכא. אלא משה'
חייב אמתול אמר לו הן
בפני עדים ובעיניו אמר ליה
אין לך בידו כמאן דכפר
ליה תבר דהואנו דמי הן
הכא אמר ליתוי ויש עדים
שלא יכול לומר לא פריעתי
דמי ויחייב לפרוע ולמנהו
מימיה ליכא לישטמט מניה:
פיסקא סמך לו כותל
אחר. כדפרשיה
לעיל: סמך לפלגא סמך
לכולה. שאם סמך לא כותל
כנגד אותו כותל שהגביהו
הצירו משלו ולא האריכו
כשיעור אותו כותל כולו
אלא כנגד חציו (אפ"ה)
דאמר סמך לכולה) משום

לעוי רש"י

שרד"י ל' [בוודי'ל].
בית קטן.

רבינו גרשום (המשך)

עליו מעט בהא מודה רב
הואנן שלא ימן אלא כנגד
אותו גובה של אותו לופתא
לפי שאין בריתו להגביהו
יותר: ומודה רב נתמן
באפ"ה. היינו מרפס"א
בלי"צ אפי' דאמר רב נתמן
למאי דסמך סוף דלא ימן
אלא כנגד שיעורא דסמך
מודה שאם סמך כותלו
כנגד חציו גובה כמו אותו
כותל שהגביה חצירו וחציו
האחר עשה נמוך והניח על
הגומף אפ"ה ודאי גלי
דעתיה דהוה ומחר יניח על
אותו אפ"ה קורות ויגביהו
בשנה לאחר זמן ובהאי
מודה רב נתמן מגלגלין
עליו את הכל דאמר
אפ"ה (נתן) [סוף] ארוך
משפיקין בארוך הכותל
ובנין עליו כיון שתקשר
הכותל יפה וכן בקבעתא
דכשורי שאם עשה באותו
מדינה המנוק מקום חורין
יצא לקבוע בהן לאחר
זמן קורות אפי' ההשחא
לא קבע בהן מגלגלין
עליו את הכל דגילה דעתו
דלאחר זמן יעשה שם עלייה
ויגביהו: כי כיון לא הוה
חזקה. כגון סמך כותלו
לחצר חצירו והוה כותלו
של זה חלונות חורין לצד
חצר חצירו אין יכול חצירו
להחזיק בהו הכותל ולומר
שיש לו חלק בהו הכותל
מחמת אלו החורין הפתוחין
לרשותו ואפי' דעבדי ביה
בהנוג' כיון המלטה כעין
שעושיין בחלונות שקובעין
שם הקורות מקיפין התור
לכבוים כדי שלא יקבצו
ראשי הקורות מלחלוח
החומר ואפי' שטופין בעל
חצר אפי' עשיתי כל זה אין
חזקה לחצירו לטעון שיש
לו חלק בכותל מחמת אותו
המלכות משום דמי אמר
בעל הכותל האי דעבדי
הכי מצד שלך להכי עבדי
דכי מפיסת לי וחקנא מנני
שיאך לך רשות להשתמש
בכותלי לקבוע בי קורות
והיינו מוכיחין חורין ולא
צתוך לחצור ככותל דלא
מירע אשתיא: חזקה
להודיע. שאם היה לאחד
חזקה בכותל חצירו לקבוע
בו אין לא יקבצו בו קורות
דירוב לעכב עליו ולומר אם
החזקה ליווין שהם דקין
שאין מרעין אותן הכותל כל
כך כקורות ודאי לא חזיקין
בו לקבוע קורותין שהם

לכשורי אחזיק להודיע אמר רב נתמן אחזיק לנמפי אחזיק
לשפכי לא אחזיק לנמפי ורב יוסף אמר אפילו אחזיק לשפכי לנמפי
א"ר אמר רב נתמן: אחזיק לשפכי לנמפי אחזיק לשפכי אבל
לצריפא דאורבני לא רב יוסף אמר אפי' צריפא דאורבני עבד רב יוסף עובדא
בצריפא דאורבני אמר רב נתמן רבה בר אבובה המשכיר בית לחבירו
בבירה

ראשי קורות כמו שפירשתי לא הוה חזקה לגבי ראובן לאמר איני סייעתיך להגביהו שאלולי שסייעתיך לא היית עושה לי הנחת קורות שאם אבא
לסמוך לו כותל אחר לאחר זמן שאתן עליה תקרה וקף על גב דמתנת ציה המלטי הס נכרים עבים שנומנים צלדי החורים להנין
על ראשי הקורות ולא מזי למימר ראובן אי לאו דסייעי צהדך לא טרמינת כל האי טירחא: דא"ל שמעון (ט) דכי מפייסם לי לא סתבע
אישתיא. אמרתי צלבי שמא תמלך לסמוך לי כותל אחר ולתת תקרה ותפייסיני צממון צמה שהגבתי לא אלטכך לקלקל כותלי לנקוב
צו חורים להנחת ראשי קורות: מוס'. אחזיק להודיע. כל חזקה הללו דשמעתינן אינן חזקות שלש שנים דלא שייך שלש שנים אלא
גבי חזקת קרקע שמתחייב צהדה חצירו ואומר לקמתי מנך אכל הכא חזקת שמשיתין צעלמא מייירי שמששתם קמ"ל חצירו וצבשה אחת
מששתם צפניו ושמת הוה חזקה כדמוכח לקמן דלמרני' ואי חצריה צטינא לאלתר הוה חזקה וטעמא משום דלמרנין לא צדיק איניש
לאישתמושי צתוך שלו תשמיש של קציעות צלא רשותו וכיון דמששתם זה לפניו ושמת י"ל דנטל רשות ממנו או נתן לו ממון ומכר לו תשמיש
זה והני מילי דהוה חזקה כגון שטוען הוא מכר לי או נתן לי צמתנה אכל אס טען נשתמשי צפניו ושמת אינה חזקה דמתן לקמן בחזקת הצמים
(דף מהל' כל חזקה שאין עמה טענה אינה חזקה כיצד אמר לו מה אתה עושה צתוך שלי והוא א"ל שלא אמר לי אלא דבר מעולם
אינה חזקה כו' ויכל חזקות מייירי לא שנה חזקת שלש שנים ל"ש חזקת יוס אחד כי הני. ע"כ: אחזיק להודיע. להניח ראשי ריטיס דקיס
על כותל חצירו: לא אחזיק לכשורי. להניח עליו קורות כצדות תחת אלו: הכי גרסינן אחזיק לנמפי אחזיק לשפכי לא אחזיק
לנמפי. היתה לו חזקה בחצר חצירו שיטפסך גגו מיה גשמיס לתוכו ועל פני כל ארוך גגו צלא מרצו: אחזיק לשפכי. אס רעה עושה מרצו
ויקלל כל מה שגב צמקום אחד דהא ארוח כותל לא היה בונה צריפא בנינו לצד אחר לרפואת אנדרי"ף בלע"ז
שדק"ל צלע"ז שחכמ' אותו ערצה צפני ערצה ויינו אורבני ומתוך: א"ר אמר רב נתמן ר' אבא לנריפא דאורבני לא. גג של צריך

אמר רב הונא מגלגלין עליו את הכל ויתן חלקו המוגי בכל הכותל אפי' שלא סמך אלא כנגד חציו משום דאמרי' היום או למחר
ימלך בעצמו ואירבנו כנגד כולו: מה דסמך סמך. שכנגד אותו שיעור סמך יתן חלקו ותו לא דלא מחייב ליה עשוי משום
היחך מימך במקום א' יותר מכמה מקומות: איכא דאמרי. אחזיק נמי לנמפי דירוב' זה בעל הגג לטעון מאחר שהחזקה לקבל
מיימי מה לי בשפכי מה לי בנמפי: אבל לצריפא דאורבני. כלומר הני מילי דאמרינן אחזיק לשפכי אחזיק לנמפי לא כגון מוכסן מן
דפך שבלע המים אבל אם בנמפי צריפא דאורבני באגודות של גמי או של קנים שפלקת המים הרבה שאין שהה בהן המים
יכול לעכב עליו: (א) איכא דאמרי היינו צריפא דאורבני כלו' הני מילי דאין יכול לעכב על נמפי אם הגג עשוי ככותל כל גגין שאין

אחזיק חזקה להודיע חזקה לכשורי. הוהיל והחזיק בו ככותל קובע מה שירצה: אחזיק לשפכי. שאם יש לא חזקה
שמדריבו מקלח לחצר חבירו אם ירצה לטלח את מרוביו והניח כל (ט) תקרתו בניטוף יכול חבירו לעכב עליו ויכול לטעון טוב לי
לקבל מימך במקום א' יותר מכמה מקומות: איכא דאמרי. אחזיק נמי לנמפי דירוב' זה בעל הגג לטעון מאחר שהחזקה לקבל
מיימי מה לי בשפכי מה לי בנמפי: אבל לצריפא דאורבני. כלומר הני מילי דאמרינן אחזיק לשפכי אחזיק לנמפי לא כגון מוכסן מן
דפך שבלע המים אבל אם בנמפי צריפא דאורבני באגודות של גמי או של קנים שפלקת המים הרבה שאין שהה בהן המים
יכול לעכב עליו: (א) איכא דאמרי היינו צריפא דאורבני כלו' הני מילי דאין יכול לעכב על נמפי אם הגג עשוי ככותל כל גגין שאין

[א] אולי צ"ל צמר היחלמא דמי והכי דלומר לא לוימי יש עדים שהיה חזקה דלומר לו דפרעתי דמי וידין לפרוע וכו': [ב] אולי צ"ל לטלח את מרוביו והניח שיוח המים מכל תקרתו בניטוף וכו': [ג] ר"ל דליכא דמפשי פירוש אמר צריפא דאורבני: